

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 28. ANULU XVII.

Telegrafulu este de done ori pe septe-mana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditor'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francoate, adresate catre espeditor'a. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe unu anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 6/18 Aprile 1869.

In afaceri constitutionali.

De câte ori amu luat cuventulu in vre-o cestiune, amu cautatu sa nu perdemu din vedere realitatea obiectului despre carele vorbim. Amu consideratu obiectulu, amu consideratu aplicabilitatea lui si folosele lui. Si cu deosebire partea acést'a din urma, folosulu, nu a fostu nici odata luata din punctu de vedere unilateral, ci cu consideratiune nepartinitoria, către societatea, in care ne aflamu si in carea avemu sa traimu.

Si in afaceri constitutionali de o cestiune mai mica séu mai mare, amu procesu astfelu si la oca-siuni amu atrasu atentiunea guvernului, amu atrasu atentiunea legislatiunei sa nu se puna pre o linia pedisia; acést'a o amu facutu la mai multe oca-siuni, acést'a o amu facutu si la oca-siunea cându diet'a Ungariei a datu ministeriulu responsabilu diu Pest'a carte blanche (carte alba) pentru Transilvania.

Erá dara o consecintia naturale cá acum cându s'a publicatu statutulu reorganisatoriu provisoriu pentru fundulu regescu sa nu-lu trecemu cu vederea. Observările nostre au fostu in limitele de mai susu. Amu consideratu impregiurările nostre cele nefavoritorie in care ne aflamu de seculi, impregiurările, cari in cei doue-dieci de ani din urma ne-au adusu o gramada de sarcini, dara nici o imbunetate si apoi impregiurarea ca cu tote aceste poporulu din acést'a tíera, tratata de tote guvernele asiá de masteru, este sfortiatu la censulu celu mai inaltu, pentru cá sa se faca partasiu, nu de alta, decâtu de a-si dá si elu parerea in afaceri constitutionali si in cerculu celu mai strimtu alu unei comune.

Déca se afla cine-va, precum s'a aflatu „Kol. Közlöny“, cá sa bage vina la astfelu de inocenta si justa pretensiune si se faca alusiune, ca numai „daco-romanistii“ potu face asemenea pretensiuni, vomu dice simplu, ca a incetat ori-ce discussiune cu opinatori de acesti'a. Ei se vedu ca in zelulu loru de a laudá totu ce face guvernulu mergu asiá de departe, incátu acést'a va trebui sa le strige cátu de curendu: prea multu zelu!

Ce erá parerea nosta cându in unulu din nrii precedenti ai acestei foi ne-amu ocupatu de un'a din afacerile constitutionali din tempulu mai din urma, de statutu? Erá cá cetatienii cei numerosi, din cauza ca nu s'a ingrigitu nimenea mai inainte, cá agricultur'a, cá industri'a sa se radice si agonisela si a agricultoriloru si a industriastiloru se póta fi mai buna, — acum sa nu fia ingreoiati cu censuri, cari sa-i eschida dela exercitiulu drepturiloru cetatienesci, sa nu se puna ierasi pareti de caste si clase intre locuitori, ci sa póta, cum amu mai dísu, sa contribue fia-care la radicarea celoru remase atátu de pre josu.

Dara sa vedi si alta minune. Pre cându acelu statutu dupa cum amu vedutu chiaru si din trensulu de o parte eschide si in afaceri comunali pre multi cetatieni dela exercitiulu drepturiloru cetatienesci, pre cându pre unii despre cari ins'a-si legea presupune ca voru mai fi de lipsa a se recrutá din cei fára de censulu normatu de dens'a in comune spre a completá numerulu recerutu la constituirea comunitátiloru, ii lasa in discretiunea, nici nu scimu a cui: vedemu ca chiaru acea parte de locuitori, carea are dupa statutu prospectele cele mai sigure de a dispune de majoritati, afla, ca statutulu e pré liberale si ca da d. e. in scaunulu Sebesiului pré multa libertate romaniloru si voru majorisá inteliginti'a si burgesi'a sascesca. Va se dica nu e destulu unu focu, ci sa mai vina si alu doilea, cá sa fimu intre doue focuri. (Vedi si cor. dela Sebesiu reproducu dupa „Hrm. Ztg.“)

Cine vrea in adeveru fericirea unei tieri, nu se póte pune in o pusetiune asiá de unilaterale se-

paratistica séu egoistica. Nu se cade a se pune, pentru ca fia care stare sociale are in proportiune cu scutulu cei da patria si meritele pentru ea. Un'a norma corespundietoria sa fia; sa nu fia privilegiu pentru nimenea si cine corespunde acelei norme sa se bucure de dreptu. Atunci de siguru ca stările sociali, ce se afla in impregiurări mai favorabili, cum e d. e. industri'a dela cetáti si va avé multiamirea sea cu partea ce i se vine; a tutori inse industri'a agronomi'a dela tíera nu mai e de tempulu de astadi.

Dupa noi nici un'a din mesurile si aspiratiunile ce tindu spre apasare si privilegie nu voru inaintá binele generalu alu tieri, ci lu voru tiermuri. De aci inse multiamire nu póte sa resulte, pentru ca unde nu e multiamire nu e nici binecurentarea de susu.

De aceea nóue ni aru paré bine, cându nu se aru adeveri nici scirea, ca in sesiunea dietei viitoare, censulu pentru alegerea la dieta se va urcá la 50 fl. dare de venitu in cetáti, si 10 fl. dare directa la sate. Ungari'a a fostu si este si adl mai favorita si in privinti'a midilóceloru de comunicatiune, si in privinti'a productelor de traficat in tíera si de esportatu in strainetate, si a alesu cu unu censu mai micu decâtu Transilvania, cea fára de midilóce de comunicatiune, si in carea productele parte nu se potu esplotá cum se cade, parte, déca suntu produse, nu au nici unu pretiu.

Urcarea censului aru fi a estinde acést'a sarcina si a supra Ungariei, cu scopu de a eschide si de acolo si dela noi pre poporu dela afacerile constitutionali.

Eéta dara motivele nostre, cároru mai curendu li s'aru puté imputá ca suntu cosmopolite decâtu dacoromaniste. Déca nu ne convinu mesurile ce vedemu ca incepu a se pune in lucrare, caus'a suntu mediele restringátorie de libertate si cari dau sortile tieriloru in mânilu vre-o cátoru-va, cari sa faca cu ceilalti locuitori eschisi din barierele constitutionali ce voru vré, si ce le voru placé. *)

Atragemu atentiunea romaniloru ce se afla la diet'a Ungariei, atragemu atentiunea tuturor deputatorulu, cari pastreza in pepturile loru adeveratele simtieminte democratice si le dicemu: sa-si puna tote puterile pentru valorarea principiiloru ce suntu chiamate sa radice si clasele de josu a le societáti, pentru cá sa le aduca, nu numai pre chárthia, dara si in realitate la dreptulu egale. Acést'a este carele da puterea societáti omenesci, carele apropia omu de omu si natiune de natiune. Acést'a are sa dea adeverat'a infratire si in fine p a c e a popóreloru.

Resolutiunea galitiana.

Dreptatea e recunoscuta de o idea sublima si cá atare o profeséza toti invetiati si la ea se provóca tota lumea. Insa ea e numai unu idealu, si nime nu voiesce a o pune in pracsca. Acést'a o documentéza starea nostra in genere starea poporulu din statulu austro-magiaru, si putemu dice mai multu séu mai putienu, tote evenimentele din lume.

Unu exemplu invederatu a adeverulu acestui'a ni se presentéza in resolutiunea poloniloru din Galiti'a. Mai inainte amu fostu amintitu in scurtu si in foia acést'a, despre o resolutiune a dietei galitiane carea pretindea o autonomia mai restrinsa, ce fu asternuta senatulu imperialu din Vien'a. Pána cându Austria cislaitana a avutu lipsa, pentru constituirea sea, de ajutoriulu poloniloru, le-a promis implinirea tuturor dorintieloru. Cându se vediu constrinsa a face o revisiune nóua in constitutiunea

sea, avú lipsa de popórele cislaitane. Dara boemii (cechi) se opusesse la formarea atátoru revisiuni nefavoritória, si cându aru fi denegatu conlucrarea loru si polonii atunci trebuia sa incete tota masina a statulu. Insa reprezentantii loru nu au pututu castigá pentru o actiune comuna pre cechi si nici nu s'au pututu decide pentru o abtinerere, vedendu pre cechi ca alérge celu putienu cu demonstratiunile la inamiculu eternu alu poloniloru la Russia. Deci au intratu in senatulu imperialu, a conlucratu cu energia la formarea dualismulu si la constitutiunea presenta, cugetându ca dupa complanarea afaceriloru la ordinea dilei, dupa finirea revisiunei constitutiunei generale pentru Cislaitania, se voru respectá si dorintiele loru. Dara ei s'au insielatu, cáci revisiunea se fini, dara despre recunóscerea autonomiei galitiane nu erá vorba; senatulu imperialu nici nu voi se auda de cestiunea galitiana si dupa ce diet'a tieri si formulá dorintiele sele intr'o resolutiune, prin care sa-i se garanteze óresi-care autonomia administrativa propria si o asternú acést'a prin reprezentantii sei senatulu imperialu. Ómenii „constitutiunei“ insa se indignara de aiát'a temeritate, si, la urgentia ablegatorulu galitiani, o da-se totusi in fine unei comisiuni constitutive, a cárei resultat fu neprimirea punctelor celoru mai esentiali. Se respinse cererea, de a avea diet'a tieri dreptu legislativu in afaceri economice si comerciali, in cauza de indigenitate in afacerile instructiunei publice, de a avé dreptu esecutivu pre basea drepturiloru sustátore. Li s'a respinsu legislatiunea in cauza de reciprocitate cu alte state autonome, asemenea cererea pentru constituirea unui foru apelativu supremu; li s'a respinsu cererea de avé unu guvern respundietoriu si autonomu si in scurtu tote drepturile, ce forméza per excellentiam autonomi'a unei tieri.

In urm'a respingerei acestoru dorintie a poloniloru, de altmintrea fórte netoleranti cu alte nationalitati, de siguru ca tier'a putienu va resimti. Ruteniloru cari au sa sufere supremati'a polona, indata ce lucesce sórele dea supra Galitiei mai dulce, putienu va sa le pese, déca conlocuitorii loru poloni nu au pututu ajunge, cá sa fia domnii celor'a nemidlociti. In Vien'a acést'a e cunoscutu. Eéta ce face despretiulu unei natiuni fatia cu alt'a. Respingerea s'a facutu din doue cause. Din-táiu dice comisiunea ca nu se póte primi resolutiunea poloniloru din cauza, ca concediendu constitiunea autonoma a Galitiei, trebuie sa se ia la o revisiune nóua tota constitutiunea statulu, ce este impreunata de siguru cu cele mai mari greutáti. A dóua cauza, mai pre sub mána, s'a adusu inainte, ca déca voru concede Galitiei o astu-feliu de autonomia se va vatamá Russia, pentru ca in apropierea Galitiei suntu polonii rusesci, pre care imperatulu Russiei nu-i prea iubesc si prin urmare dándu veciniloru din Galiti'a autonomia tieri, Russia va privi acést'a cu cea mai mare neplacere.

Aceste suntu causele respingerei resolutiunei dela comisiunea constitutive si senatulu imperialu póte ca inca nu o va primi. Russia, nu scimu pána acum ce va dice la mesur'a acést'a. E dreptu ca prin acést'a se departa o temere de o reprezentatia nationala polona in Lemberg, dara de alta parte perde si o tórta de carea putea sa prinda pentru de a se amestecá in afacerile galitiane si prin urmare a le imperiului. Nereesita acést'a ori cum vomu lua-o e de a se atribuí si suprematiei ce tinde elementulu polonu sa exercite asupra rutenismulu, ba elu nu se sfiesce a se simti chiamatu a suprematisá si elementulu romanu din Bucovin'a si a uniori viséza de civilisatiunea orientulu intregu.

Cumca polonii nu se voru multiamí cu acea respingere ne incredintiaza cuvintele reprezentan-

*) Sciri mai nóue spunu ca in genere censulu va fi mai scadiutu.

tului Zyblkieviciu carele dise, că polonii nu voru abandonă nici odata dorințele lor; deca s'a respinsu-ele se voru face o cestiune de tempu, și acest'a va veni, căci Galiti'a și reprezentantii polonilor nu voru încetă nici odata dela lupta în directiunea luata și scopulu prefiptu trebue se'lu ajunga.

Polonii voru trebui sa se impace cu rotenii, ungurii cu românii și celelalte nationalități, și nemții cu cehii și ceilalti slavi și atunci pôte veni imperiulu la o stare liniscita; almintrea vomu fi totu amenintati și cestiunile ce se totu deschidu voru fi totu atâtea rani periculoase, cari facu nesiguru viitoriulu.

Eveneminte politice.

Ceea ce privesce politic'a interna este acum la ordine, diet'a Ungariei în lini'a prima. Acest'a dupa cum este cunoscutu are sa se constituie în curendu. Constituirea ei insa ne spune „Századunk“ ea se pôte intemplă se fia paralizata. Caus'a la acest'a e stâng'a estrema, carea vrea se puna în miscare tôte petrele și sa protestedie contra unui numeru însemnatu de deputati de ai dreptei. Insa de ore-ce se aude ca voru sosi proteste în dieta, și în contr'a multoru deputati din stâng'a, pôte urmă ca în cele din urma diet'a sa nu se póta constitui de locu, pentru ca nu va avé numerulu de deputati recerutu la constituirea casei. Temerea acest'a nu e întemeiata.

„Pesti Naplo“ constatăza că în Ungari'a se a-rata agitatiuni comunice. Face prin acest'a a-lusiune la o intemplare în Babocs, unde tieranii se dice ca se apucaseră sa imparta mosiele proprietarilor celor mari între sine. Și asiá cu privintia la acest'a intemplare provóca pre partid'a lui Deak sa desvólte putere câtu se pôte de multa spre a pune stavilu acestoru resturnări de ordinea sociale.

Relatiuni bune între Franci'a, Itab'a și Austri'a ne vestescu pre tóta diu'a diarietale. Cu deosebire între puterile cele dône din urma domnesce atâtea intimitate, se schimba atâtea decoratiuni pentru persoane de înalt'a destinctiune, încátu ai crede ca amicitia între aceste dône puteri e de veci și are sa dureze ióra veci. Unu telegramu de unu cuprinsu micu dara însemnatu a produsu ore-si care sensatiune. Acel'a erá telegramulu caletoriei ducelui de Aost'a la Berlinu. Demintirea cea grabnica ce s'a datu dela Florenti'a acestei telegame, aretându si loculu unde se află disulu duce, adeca la Spezzi'a spre a inspectiuná o escadra, a adusu spiritele la locu și inceputa a-si esplicá tendinti'a telegamei din Berlinu. Ea vede cu ochi rei, dicu diarietale de Vien'a, intimitatea între Austri'a și Itali'a.

Asecurările de pace inca nu lipsescu din tôte

pârțile. Despre cuventulu de troncu cu carele se va deschide diet'a Ungariei amu si amintitu ca va fi pacinicu. Ministrulu de interne alu Franciei inca a vorbitu în siediint'a dela 10 Aprile forte pacinicu și Prussi'a inca se arată multiamita cu vorbirea mentiunatului ministru. Asiá dara pace în tôte si din tôte pârțile, celu putienu pentru primavér'a acest'a.

În Romani'a au decursu alegerile. Dupa „Stéu'a orientului“ din Bucuresci din fost'a majoritate a camerei abia voru fi o duzina de deputati. Majoritatea e dara a guvernului. E forte greu de a judeca bunetatea unei constelatiuni de partide în Romani'a. Partidele atátu diferescu de tare între sine încátu, în ori-care diu'ariu alu cutărei partide vedi pre cele-lalte descrise de necapace de a face ce-va. Cine cetesce cu atentiune diarietale câte le pôte capetá de acolo (ca regulatu nu au venitu tôte si se vede ca nu vinu nici acum) vede acele-si acusatiuni din partea invinsiloru, cari le aruncău învingetorii, deca sa ne servim de astfelu de espressione, asupr'a celor-lalti, cându acei'a erau la putere. Acest'a impregiurare ne-aru duce la trist'a conclusiune, ca acolo tôte frecările suntu mai multu din ambitiune nu insa din priucipiu. Amu publicatu în nrulu trecutu ce dice „Monitoriulu“ despre unele iregularități la alegeri; astadi publicămu sub rubric'a Romaniei pasagie din Romanulu și din „Tier'a“, cari dovedescu ceea ce amu disu mai susu. Abia asceptămu deschiderea camerei că sa vedem ce va lucrá si cum. — Sciri despre o crisa ministeriale se repetiescu.

Unu corespondintu a lui „Hr. Zlg.“ din scaunulu Sabiului indignandu-se de introducerea statutulu provisoriu în fundulu regescu și pentru incorporarea comunelor din scaunele filiale Saliste și Talmaciu serie într'unu numeru a mentiunatei foi urmatóriele:

„Cându fusesemu chiamati la adunarea scaunale si audisemu despre emisulu ministeriale, prin care suntu de a se incorporá si alte 16 comune romanesci la scaunulu Sabiului, nu ne simtiamu pré bine. Si ne parea curiosu, ca adunarea scaunale prefipta fiindu, deodata s'a sistatu fâra că se mai fimu convocati la ea. Se dice ca s'a denegatu o adunare scaunale fâra conchiamarea comunelor de curendu incorporate. Totu porunci preste porunci se aducu si se detragu în tempulu de fatia!

„De atunci amu primitu ordinatiunea despre organizatiunea corpulu reprezentativu sasescu, care pune capetu punctelor regulative. O adunare scaunale dupa form'a de mai înainte nu vomu mai avé. Si noi ne invoim bucurosu la aceea, cându s'aru fi facutu numai ce-va mai bunu. Noi ne-amu îndestulitu cu aceea, ca uiversitea facuse unu sta-

tutu nou despre corpulu reprezentativu si-lu aster-nu-se regimulu. Adunarea nóstra scaunale inca a conglasuitu în genere cu proiectulu, ce i s'au impartasitu mai înainte. În acel'a insa nu stá, ca deputatii la adunarea scaunale sa nu se mai aléga de comunitatea locale, ci de alegatorii, ce suntu îndreptatiti la alegeri dietali, precum s'a ordnatu acum. Ómeniloru nostri le vine siodu, ca comunitatea locale, care de almintrea dispunea asupr'a tuturor cauzelor comunale, prin urmare si putea tramite reprezentantii sei cu plenipotinti'a comunei ori si unde, se nu mai aiba dreptu a-si alege reprezentantii sei pentru adunările scaunale. Nu le place a fi incomodati de atâtea ori si cu atâtea alegeri.

Dara cum va fi în viitórea adunare scaunale? Mai înainte aveamu din 25 comune rurale a scaunulu Sabiului 50 de deputati și 6 membri din comunitatea cetățienésca cu totulu 56 capete, la alegerea oficialiloru supremi de abia 100. Acum s'a adausu mai întâiu 2, dupa aceea 16 comune mai înainte supuse si tienatórie de confiniere militarie. Pre lánge 20 comune sasesci, va cuprinde acum scaunulu 24 comune romanesci. Cu exceptiune cam de 6 comune cu alegatorii putieni, ce voru tramite numai 2 deputati, voru tramite comunele rurale câte trei, si asiá voru fi în adunarea scaunale 123 de deputati. Cu numerulu egalu a reprezentantiloru cetăției, voru siedé laolalta 246 deputati séu voru stá deca nu voru ajunge scaunele. Cu discussiunile si conclusele nu vomu pré puté sporí într'unu corpu atátu de greoiu.

Acest'a nu s'a proiectatu de universitate. Numai comunele, ce au mai multa de 100 locuitori cu censu de 8 fl afara de darea capului, erá îndreptatite dupa acelu proiectu a tramite 3 deputati în adunarea scaunale; comunele cu mai putienu de 50 locuitori cu censulu susu numitu câte 1; celelalte câte 2.

Asiá aru avea cam 12 comune cu câte 3 deputati, 36; 16 comune cu câte 2 deputati, 32; 15 comune cu câte 1 deputatu, 15, cu totulu 83, cu numerulu egalu alu cetăției aru fi cu totulu 166 deputati în adunarea scaunale.

Chiaru pre lánge incorporarea dominiului Talmaciu si Seliste vinu în scaunulu nostru circiter 39 deputati din comunele romane; pre cându asiá, câtu se voru eschide reprezentantii cetăției, au majoritate. Nu e acest'a inecuitabilu, cându cugeti ca la alegerea din urma de deputatu dietalu aceste 24 comune aveau numai 275 alegatori, pre cându cele-lalte 19 comune sasesci aveau 917 alegatori.

O alta inecuitabilitate, pôte o urmare a celei amintite, e, ca reprezentantii cetăției se participe în adunare scaunale la alegerea de deputati pentru universitate, de-si comunitatea tramite atáti'a abile-

FOISIÓRA.

Descalcareá lui Dragosiu în Moldov'a.

(Epopee în 12 cãnturi, de V. Bumbacú.)

(Estrasu dupa „Fó'a soc. din Bucovin'a“.)

Introducere.

În istori'a poporulu romanu este o pagina de mare însemnatate, este unu momentu de miscare noua, de viétia, de valóre pentru istoria, de interesu pentru poesia. Este acelu vécu de vecinica memoria, în carele daco-romanii si radica capulu de nou de sub velulu posomoritu alu sutelor de ani; ce se strecurara preste densii, amenintandu-i de atâtea ori cu lovituri de mórte. Este véculu alu XIII în carele Radulu Negru ducele Fagarasiului, trece cu cetele sele din partea resaritena a Transilvaniei în tier'a romanésca si-si organizéza unu statu nou politicu. Totu asiá se intemplă si cu o parte din romanii locuitori în Marmati'a, între Tis'a si Carpati. Ei trecu mantii cu glóte numeroase si se asiedia în partea média-uoptiale a Romaniei de susu, adeca în Moldov'a, sub cárm'a nemuritorulu Dragosiu. Astfelu se întemeiéza alu doilea statu politicu român. Aceste dône ramari suntu mai fericite decâtu trupinele lor remase în Transilvani'a si Marmati'a. Fiicele suntu mai fericite decâtu mamele lor.

Eata pentru ce dicu, ca véculu alu XIII d. Cr. inauguréza o epoca noua si stralucita în istori'a nóstra nationale. Istoricii au sa referéca posteritătii despre urzirea a dône state gemene romane, carele mai târdiu se contopescu în unulu.

Fruptele véculu alu XIII se primenescu în véculu alu XIX. prin unirea principatoru Moldov'a si Munténia. Poetii romani au sa cânte despre întemeierea a dône state române. Greu este pentru unu istoricu sa serie despre aceste dône intemplări istorice. Mai usorú este unui poetu sa cânte aceste dône momente însemnate. Istoriculu are lipsa de documente necontestavere pentru întarirea adevérulu seu. Adevéru radimatu pre puterea argumintelor critice se cere astadi dela unu istoricu. Lips'a isvóreloru, a monumintelor si remasitielor istorice de ori si ce soiú, referitóre la intemplările véculu amintitu, casionéza, cu privire la Daco-romani, greutáti nespuse de mari. În cursiunile barbariloru din evulu mediu au stersu mai tôte urmele istorice din Daci'a lui Traianu. Urm'a cea mai însemnata insa nu o putura sterge; si acest'a este esistinti'a poporulu romanu, coloniile Traiane.

Istoriculu, dupa cum disei, cautu sa pasiésca în fati'a lunei cu documente neresturnavere. Poetulu i-si pôte urdi cãntarea sea avendu de base chiaru si numai o traditiune populara. Istoriculu trebúie se convinga lumea despre tôte câte le scrie; poetulu insa n'are lipsa neaperata de dovedi istorice autentice. Dreptu aceea poetulu are unu câmpu liberu, unu câmpu cu totulu diferitu de alu istoriculu. Poetulu pôte schimbá adevéru realu istoricu, înlocuindu-lu prin celu idealu poeticu, adeca prin acelu farmecu alu cântărei sele, carele repesce pre cetitoriu pâna într'atát'a, încátu descépta în elu consimtiementu si-lu face sa créda vrendu nevrendu în cele cãntate de densulu. A descéptá credintiá si consimtiementu este unu momentu, ce trebúie sa-lu poséda fia-care poetu adevératu. Istoriculu

are sa arete realitatea góla si simplá; chiamarea poetulu insa este idealisarea si nobilisarea realitătii. Poetulu pôte créa din nimic'a; istoriculu insa nu pôte créa nimic'a. Eata diferenti'a între istoricu si poetu! Eata greutatea istoriculu si usuretatea poetulu! Cu tôte acestea inca nici unu poetu romanu n'a cãntatu despre faptele lui Radulu Negru si despre ale lui Dragosiu. Câmpulu poesiei epice jace la romani inca nelucratu.

Modele stralucite si demne de imitatu în privintia formei interióre au fostu si voru remané pururea grecii antici. Iliad'a si Odiseea lui Omer au fostu si voru fi pururea cele mai sublime poeme epice. Omer este puterniculu isvoru, din carele se adapara Eschilu, Sofocle si Euripide, pentru cá sa creedie nemuritóriele lorú tragedii. Celu mai mare imitatoriu alu lui Omer este la romani indietulu Virgiliu. Numai Virgiliu l'a sciutu imitá atátu în form'a esterióre, adeca în metru, câtu si în cea interióre, adeca în cuprinsu. Metrulu omericu, metrulu poesiei epice grecesci si latine e greu de introdusu în poesia romana, e cu neputintia. Celu putienu pâna astadi inca nu s'a aflatu unu maestru la romani, carele aru fi documentatu, ca este în stare a face unu esamtru dupa tôte regulele recerute.

Cine este insa inanguratorulu epopeii nationale la romani? Este venerabilulu nostru poetu Eliade cu cele dône cãnturi celebre din Mihaid'a sea. Durere insa ca acestu opu sublimu si unicu în felulu seu nu s'a finitu inca de cátra autoriu! Sa sperámu ore cumca-lu va indepliní?

Prin epopee au cãntatu poetii greci glori'a dieiloru si a eroiloru sei; au cãntatu întemeiările de cetáti si de state, de temple si de sarbatori nationale; au

gati, cât si scaunul. Cum se va infatîsiá acésta? Se va numerá votulu reprezentantiloru scaunali la universitate duplu, si a deputatiloru cetátoi numai odata? Si cându se va pertractá despre averea nationala, se voru numerá voturile iera altmintrea, de óre-ce nu e dreptu, cá deputatiloru cari representéza in majoritate comunele foste odata supuse, sa li se concéda aceasi influentia asupra administratiunei averei nationala, cá si deputatiloru altoru scaune, ce cuprindu comune libere si diu vechime tienátore de pamentulu sasescu?

Multe amu puté intrebá; dara vomu inceté, cáci lesne se póte intemplá, cá respunsulu sa nu ne pré placa. Si ótaririle asupr'a esecutárei alegitoriloru din prospectu, ce se voru esoperá in edificiu nationala, insa fára concuclurarea universitatiei, ne voru causá inca multe surprinderi, ce nu voru fi pré consolatória."

Activitatea societății de lectură a teologilor din Aradu in decurgerea an. scol. 1868/9.

Mi implinescu cea mai placuta detorintia, incunoscintiandu on. publicu romanu despre activitatea societáției de lect. a teologiloru aradani, carea de-si numai de unu tempu pré scurtu se bucura de infintiaréa ei, totusi cu puteri duplicate nisuieste de a oferí cáu mai multu pre altariulu literaturéi nationali, si de a se urcá la acelu terrenu, pre care trebuie sa stee o corporatiune, a cárei devisa este inaintarea intereselor poporului romanu si prosperarea pre câmpulu literaturéi bisericéi nóstre crestinesci, in carea directiune cu viua bucuria potu anuncia, ca sub impregiurárele presinte se magulesce de o activitate continua cu progresu recerutu.

Petrusa dreptu aceea tinerimea nóstra clericala de santieni'a scopului si incuragiata de sporiulu facutu in decurgerea anului trecut, la inceputulu anului curentu scol. s'a coadunatu pentru de a se reconstituí in societate si apoi de a continuá firulu intreruptu preste intermediulu ferieloru scol.

Prim'a data in siedintia preliminará se tienpra consultári despre modulu sustienerei ordinului bunu in afacerile sociali, se facura inscrierile membriloru factori si partinitori, si se alesera de oficiali ai societáției: Dimitriu Pop'a de presiedinte, Custante Gurbanu de bibliotecariu, — ambii teologi de anulu III, Zacharia Popovicu din anulu II — de notariu, Iustinu Cernetiu de casieriu si Michaiu Sturz'a din cursulu I — de controloru.

Cu deschiderea siedintieloru societáției — in 26 Nov. — din partea presidiului se denumescu membri, cari voru de a-si presentá operatele pentru siedintiele viitorie.

petrecutu coloniile loru respandite peste tiári si peste mári au respanditu marirea nationala preste tota lumea vechia, si au radicat'o pâna la inaltulu ceriului. Epopeea a cântatu faptele si virtutile eroiloru, ea a fostu o scóla de crescere pentru fiii Eladei antice. Grecii clasici au muritu. Grecii clasici au fostu admirati in vietia de cátra tota lumea vechia; lumea moderna i admira dupa mórté, cetindu pre Omer de asupr'a morminteloru loru.

Románii au si ei destula materia pentru astu felu de literatura poetica, pentru epopeia nationala, ce cresee caractere mari si nobile, represintându fapte gloriose ale strabuniloru, virtutea stramosiésea.

Resbóiele lui Traianu in Dacia, Radulu Negru si Dragosiu, Stefanu celu Mare si Mihaiu Vitadiulu etc. etc. óre nu suntu aceste imagini gloriose, aceste umbre maretie totu atátu de demne de cântatu ca si resbóiele Argiviloru cu Troenii, ca si emigrarea lui Enea la Itali'a? Déca s'aru stramutá tineri nostri poeti pre aceste câmpii incantátore ale poesiei epice, atuncia aru cântá mai putienu despre amoru; atunci aru cântá mai multu despre virtutea strabuniloru nostri si aru aduce mai multu folosu literaturéi si natiunei nóstre.

Eu mia-mu alesu de subiectu pentru o epopee nationala „Descalécarea lui Dragosiu in Moldov'a," carea va cuprinde XII. cânturi. Impregiurárele nu miau permis, a o duce spre capatu; ca sa aiba insa publiculu cetitoriu romanu o idee despre intrerinderea acésta, publicu cântulu I. supunându-lu astu felu judécáti se. Metrulu este celu de 14 si 13 silabe, adeca a l e s a n d r i u l u modifi-

In semestrulu primu alu anului curinte scol. se tienura 9. siedintie ord., in cari dupa autentificarea protocolulu din siedintia precedinte — conformu regulorulu usuali, — se citescu operatele presintate dimpreuna cu criticéle facute asupra loru si se dechiamá câte-va poesii parte prose literarie ale celoru mai celebri autori románi. — In fine urméza consultárele generali despre inaintarea intereselor societáției, care avendu fatia seriósa — de multe ori suntu de mare importantia.

Cá efecte din aceste consultári se realisá ideia consolidárei nóstre cu fratii dela institulele teologice din Sabiu, Caransebesiu si Cernautiu: o placere ne-puta simtímu, cându in siedintiele nóstre sociali audimu cetindu-se corespundintiele fratiloru indepartati, cu cari inse la olalta aspirámu la acelea-si tendintie nationali-bisericesci. —

Altu eflusu mai importantu alu acestoru consultári este edarea fóiei „Sperantia", carea ca organu alu societáției nóstre apare dela 1. Februariu a. c. regulatu de dóne ori in luna. On. publicu cáruia suntu cu multemire pentru partinirea caldurósa in acésta intreprindere a nóstra conóscé din destulu indreptariulu si scopulu acestei fóie periódele fára de a mai adauge si din partea nóstrá nisce splicatiuni; ne vomu sili dreptu aceea ca partinirea acésta se ni-o eluptámu si pre viitoriu.

Biblioteca institutulu, carea de presentu e in posesiunea societáției, — asiderea infloresce din di in di sporindu-se cu cárti interesante; si pre lánge impregiurarea aceea, ca inca nu s'a reconstituitu din tóte bucátile ce se afla in inventariulu dela anulu 1840: — inventariulu de acum a ajunsu la positiunea 426, dintre cari numai in an. cur. scol. au incursu 42 de bucáti.

Dupa reportulu casieriuulu starea materiale a societáției inca e indestulatória.

Dara activitatea societáției nóstre se dovedesce mai alesu prin infintiaréa unui cabinetu potericu de lectura, in care si-are spre dispusetiune pâna acum 18 jurnale romane unulu magiaru si trei germane, care atátu gustu de lectura a sternitu intre membri, cátu acele (22. de diurnale) necormatu suntu folosite, mai la recercarea fratiloru gimnastisi si pedagogi, se face dispusetiunea ca si densii se póta cercetá acestu cabinetu, menitu altcum binelui comunu.

Mi incheiu referad'a cu acea sperantia, cá zelulu acésta alu tinerimei nóstre nici cându nu se va stinge. ier' vincurile insocierii, cari producu fruptele folositorie, — de acum nainte ne voru impreuná si mai stensu laolalta, prin ce putemu câstigá societáției nóstre si in viitoriu, apretiuirea, ce o are astadi din partea on. publicu romanu si a ven. superioritáti scol.

Zacaria Popovicu,

„Sperantia" notariu.

catu, precum se afla elu intrebuintiatu de poetii románi. Metrulu acésta este celu mai aptu pentru epopee in limb'a romana, si numai prin acésta se póte suplíní incátu-va esametrolu grec. seu latinu. In metrulu acésta si a scrisu Dlu Eliade cele dóne cânturi ale Mihaidéi sele, insa cu deosebirea, ca Mihaid'a este scrisa in versuri albe, adeca nerimate, pre cându incercarea mea consta din versuri cadintiate.

Ca izvóre mi-au siervitu atátu istoria, cátu si traditiunea poporala culeasa de cátra stimatulu meu colegu G. L. Buliga din acelu locu din Bucovina, unde s'a asediatu Dragosiu de prim'a data cu voinicii sei. Istoria lui Dragosiu dreptu ca este fórté scurta si seaca, déra pentru scopulu unei epopee este pré destula. Traditiunea poporala este mai lunga, mai variósa, si cuprinde in sine multe mominte interesante pentru poesia. Traditiunea spriginesce pre autoriu in multe privintie, fiindu ca impedece monotonismulu istoricu prin episele poetice, cari sántu pentru epopee aceea, ce suntu aromatele pentru bucate. Afara de acestea amu facutu intrebuintiare si din dreptulu meu adaugendu din parte-mi atát'a, cátu amu crediutu ca este de lipsa.

Déca voi fi corespunsu baremu incátu-va pretensioniloru facute unui poetu, atunci mi voi fi ajunsu si scopulu in asemenea gradu. Neavendu incercarea mea altu meritu, ea va fi celu putienu unu boldu pentru alte talente mai ingeniose.

V i e n ' a , in 10 Novembre 1868.

(Va urmá cântulu.)

R o m a n i ' a .

Bucuresci, 28 Martiu v.

Operatiunea electorala putemu dice ca s'a sfer-situ, cáci n'a mai remasu a se operá decátu colegiulu alu 4-lea. Acésta de pre urma operatiune, inceputa astadi, se va sferi Sambeta sér'a si atunci, creatiunea terminata Dumineca, se va repausá in sfer-situ administratiunea si justitia, si cu dens'a si prin trens'a natiunea intréga.

Si repausulu pentru natiune este cu atátu mai asigurat cu cátu ca s'a pronunciatu cu o unanimitate din cele mai uriasie in favórea guvernului si contr'a nóstra, contr'a fostei camere, si inca amu puté dice contr'a tuturor celoru-lalte partite si chiaru fractiuni. Afara de Craiova, unde alegatori s'au manifestatu pentru maiortatea fostei camere mai in tóte colegiele — cáci printr'o telegrama de ieri séra d. Stoljanu ne spune ca chiaru si in colegiulu alu IV-le maiortatea este asecurata pentru acéla-si principiu — si afara din 4-5 colegie isolate, incolo pretutindenea natiunea s'a pronunciatu pentru opiniunile reprezentate in guvernul de d. Cogalnicénu.

Triumfulu guvernului este cu atátu mai mare, cu cátu insa-si capital'a s'a manifestatu de asta data in contra nóstra si pentru guvernul. Si ce manifestare! Este sciutu ca nici odata la alegerile din Bucuresci pentru camera, cá si pentru comuna, alegatorii, cari au votatu, n'au fostu in numeru mai mare de vre-o 1700; de asta data alegerile au fostu atátu de libere si liniscite si setea de a si exercitá dreptulu si de a se manifestá in contra nóstra a fostu atátu de mare pentru fiecare cetátoenú, incátu, de-si la sediunea de Rosiu, unde a votatu preste 570, d. Ioanu Brateanu a avutu preste 500 voturi, totusi aflámu ca la celelalte patru sectiuni au votatu de asta data mai multe mii, si nu póte fi indoiéla ca candidatii guvernului au obtienutu tóte acele voturi — dice ironice „Romanulu".

Iera „Tiera dela 29 Martiu dice:

Tóte prevederile si predicerile nóstre se realizeza unele dopa altele.

Nu suntu pentru acésta nici mai mándri, nici mai inaintati, cáci traimu intr'unu midilocu unde vederea limpede nu adaoga la creditulu individiloru. Trebuie se ai nu dreptate ei succesa in Romania ca sa fii pretiuitu. Nu este adeverolu si sinceritatea care captiva, ci acea dibacia equivoaca, care consista in sti ride de legi si de morala, spre a ajunge la sfer-siturile tele. Cu cátu unu omu e mai cinicu, cu cátu se accomodeza mai lesne de tóte sistemele si de toti ómenii, cu cátu se taresce mai multu cu atátu siansele lui de a ajunge, de a se mentiené si a se perpetuá la putere se marescu si plecându de aci s' numerulu adherentiloru atrasi prin perspectiv'a apropiata de a face treburi!

Daru ori cum aru fi, in ceea ce privesce alegerile Bucuresculu in specialu, publiculu i-si aduce fára indoiéla aminte de ceea ce amu sustienutu neincetatu si in colónele acestei foi si din inaltimea tribunéi, adeca ca partidulu Domnului Bratianu érá unu partidu factici, ca érá o umbra nici decum o realitate. Trup'a pre care D. Bratianu o ingajase spre a jucá rolulu unui partidu seriosu vedendu de asta data pre directorulu seu incurcatu in greotáti si fára sianse apropiate de a reveni la putere, l'a parasitu fára hezitatiune cá sa se puie la suld'a unui altu impresariu mai favorizatu deocamdata de sórté. N'avusesemu óre dreptate de a dice ca succesele pretinse populare ale Dlu Bratianu tieneau in mare parte, tieneau mai alesu la creditulu de care lumea scie ca se bucura in inaltu locu, la coquetárele puterei cu demagogi'a? Tóte acestea disparându, partidulu seu s'a evaporatu la minutu. Point d'argent, point de Suisses!

Daru condotieri ce avasese la serviciulu seu nu s'au multiamitu a lu parasí, ei au facutu mai multe momite prin perspectiv'a de mai mari cástigiuri, ei s'au inrolatu sublu drapelulu cabinetulu actualu. O a totu puternica magia a sacului! — Atinsi deodate de gracia . . . ministeriale, toti acésti pagáni au primitu botezulu pre fondurile sacre (a nu se ceti fondurile secrete!) ale bisericéi . . . adeca, nu, ale puterei executive, si páindu de asta data la serviciulu seu, cutezarea si musculii de care partidulu Bratianu profitase pâna aci, ei au facutu de asta data ca cumpan'a sa se aplece in favórea noului intreprinzatoru a boxei electorale.

Deputatii alesii la coleg. IV.

Hfovú, Vladimíru Ghie'a. Bolgradu, T. Horozov. Vaslui, Iordachi Rascanu. Galati, Georgiu

Focșia. Slatin'a, Iancu Petrescu. Berladu, Iordache Docanu. Tecuci, Petre Ciuca. Calarasi, Uliș Cristian. Iassi, Tom'a Antoniadu. Dorohoi, General Tobias Gherghel. Magurele, Costache Racota. Bozeu, Dimitrie Filiti. Tergovisce, I. N. Alessandrescu. R. Saratu, Oprisianu Iorgulescu. Romanu, Vasile Alessandri. Falliceni, Alessandru Botez. Petr'a, Nicu Roset Balanescu. Ploiesci, Teodoru Vacarescu. Caracalu, Const. Darvari. Jiu, Grigoriu Busuceanu. Giurgiu, Cesaru Boliacu. Husi, I. Costandachi. Bacău, Eugeniu Ghic'a. Cahulu, I. Nicolau. Craiova, Ioann Brateanu. R. Valcea, Oscaru Eliade. Pitesti, C. Varzariu. C. Lungu, Pavelu Anghelescu. Focsiani, Dimitrie Pruncu. Severina, Nicolau Isvoranu. Botosiani, Anibalu Ghergel. Brăil'a, Massimu.

Varietăți.

*** Maj. Sea Regele a decisu, sa se desvâlcesca monumentulu radicalu palatinului Iosefu in 25 Aprile.

*** Gard e, (honved). Maj. Sea Imperatorulu a incuviintiatu organizarea successiva a honvediloru, dupa planulu unui majoru conte Schweinitz. Organizarea va succede asiă încât până la 1. Octobru a. c. sa fia tôte cadrele incheiate. Inceputulu se va face in Pest'a in lun'a cea mai de aprôpe.

*** In 12 Aprile nou a primitu Maj. Sea pre generalulu italianu Sounaz și pre comitentii sei. Acestia, precum și legatiunea italiana, dupa aceea Beust, Kuhn și Moering au fostu invitati la măs'a imperatêsca.

*** Procuratur'a finantiale din Sabiu se disolvă și se asiăza in Clusiu sub numele de „Directiunea cauzelor fiscale reg.” Directorulu acestei deregatorie e denumitu Zarecky consiliariu finantiale.

*** In ocele dela Wieliczka s'a ruptu unu ventulu dela sorbu. Reparatiunea va recere tempu indelungatu. Ap'a s'a suita dejă 23 de stângini.

*** Dupa cum audimu și cetimu, in vér'a acést'a se voru face unele deslocatiuni de trupe. Asiă regimentele din garnisonele Brasiovului și Sabiului voru trece in partea apuséna a monarchiei. Regimentulu Ahlemann, carele garnisonéza acum in Clusiu, va trece la Pest'a. La Sabiu va veni regim. Molinari, la Clusiu regim. Rodici, la Brasiovu regim. Arhiducele Heinrich (nr. 62 cerculu de inrol M. Vászrhely) și la Bistritia batal. 23 de venatori.

*** In sinula ministeriului ung. pentru agromonia, industri'a și comerciul s'au inceputu desbaterile unei comisiuni, insarcinate cu compunerea unei legi montanistice.

*** „Ung. Ll.” spune ca mam'a Principelui Milanu domnitoriulu Serbiei calatoresce in ditele acesteia la fiiulu ei la Belgradu.

*** Deputatulu stângei Lad. Tisza alesu la Turd'a a fostu intempinatu și in Clusiu și in alte părți cu ovationi.

*** Comitatele Bihorului și Pestei dechiară emisulu ministeriale, pentru incunginurarea esceselor la alegeri, de vatemarea autonomiei comitatelor.

*** Din Bucuresti se telegraféza, ca guvernulu a despagabitu pre evreii (austriaci) din Galati cu două mii de galbini, cari și fura espedati prin agentulu austriacu Zulauf.

*** Duminec'a trecuta au serbatu catolicii apuseni jubileulu de 50 ani, de cându papa de acum s'a santitu preotu.

*** Fantân'a Schulhoff. Inventiunea acést'a americana a statu aplicatiunea sea și aici in Sabiu in casarm'a artileriei, din apropierea orfanotrofiului teresianu. Inventiunea este, ca prin midlocirea unoru tievi ce se batu in pamentu, in tempu de două ore au scosu ap'a cea mai buna de beutu. Inventiunea e de mare insemnatate pentru ori cine, cu deosebire pentru trupe, pentru ca ele ori unde voru tabari potu sa capete prin midlocirea acést'a ap'a trebuincioasă.

*** Brasiovu 13 Aprile. Astadi petrecoramu remasitiile pamentesci ale capitanului c. r. din regimentulu de linia conte Gondrecourt nr. 55 Siméone Mazutu nobile de Augustin-hoim cu o pômpa din cele mai stralucite la cas'a eternitatii, in cimiteriulu bisericeii gr. or. de aici.

Repausatulu comand ndu unui batalionu in suburbulu numitu „Floreria” ajungându la podulu de piétra calare cu adiutantul i se infuriă calulu de sub densulu și luă fug'a cu repeditiune câtra mór'a de charthia și apucându deodata pre o strada cu inlôrcere rapedita in stâng'a, capitanulu cadîu in drépt'a, lovindu-si capulu in câtu i se crepă in trei părți nabusindui sângele pre ochi și pre urechi. Indata fu dusu la spitalulu ostasiescu, unde impartasindu se cu cele sânté și a datu sufletulu in alu 49-le anu alu vietii, lasându in doliu pre socia sea și unu fiiu, cari se afla departati in Leoben in Stiri'a.

Repausatulu e nascutu banatianu; aici cercetá desu beser'a româna și cá atare și cá pre unu ostasiu imperatescu decoratu pentru bravurile sele, pre cari românulu ei scia și stimá, fu onoratu din partea româniloru brasioveni cu o petrecere funebrele splendida, avendu unu convoiu fôrte numerosu și alesu, la care luă parte a âtu incl. magistratu câtu și ostasimea cu corpulu oficirescu in frunte. Preste momentulu i se desisrtara trei salve urmate de imnulu poporalu. Fia'i tierân'a usiora!

„Gaz. Trans.”

*** Invitare de prenumeratiune: Se afla sub tipariu, și celu multu până la finea lunei acést'a se va predá prenumerantiloru:

procesur'a civile, ce s'a promulgatu in diet'a trecuta dimpreuna cu ambele ordinatiuni, emise de câtra ministrulu r. u. de justitiã in privinti'a introducerei acestei proceduri și aplicârei ei la esecutiunile cambiali, tradusa de

Dr. Iosifu Gallu v. notariu la sectiunea transilvana a tablei r. u. septemvirali. Opulu acést'a va constá din 13—14 côle de tipariu, și va contiené la capetu și o terminologia scurta pentru orientare mai usiora.

Pretulu de prenumeratiune e 1 florinu pentru unu exemplariu. Dupa 10 exemplarie se va dá rabatu. Bani de prenumeratiune suntu a se tramite in epistole francate editorului deadreptulu, sub adres'a: Pest'a, strad'a lui Leopoldu (Lipótsutza) nrulu 5 r. il.

*** Meteorologicu. De joi încóce s'au pornitu tempu seninu și caldu cu nopti recoroșe cari au tienutu până ieri nopte, cându fu nueréla caldurósa. Diu'a e seninu și ventu.

*** Comisiunea cercetatoriã (enquête) in privinti'a reformei de contributiune s'a deschisu in Pest'a sub presiudu lui Lónyay.

*** Festivitate grandioasă va fi in Parisu in 15 Aug. a. c. Atunci se va serbá diu'a de o suta de ani dela nascerea lui Napoleonu I.

*** In comitatulu Solnocului interioru, la ocașiunea siedintiei comitetului comitatense, Gav. Maniu și diece soci au datu o declaratiune, in carea se esprima nemulțamirea cu legile despre uniune cu adausulu ca sa se sustiena marginele legali a le tieriei și întregitatea ei.

*** Ellönör cere reformarea casei magnatiloru, căci in starea ei presenta infatisiéza o remasitia din tempulu antemartiale.

*** Infioratoriã din unu circ. Din Bailleul (la frontariile franco-belgiee) se scrie la unu diariu „Echo de la Lys” ca unu domitoriu (implânditoriu) de lei, ce se afla in societatea circului Brenet, intr'o di se bolnavesce încâtu nu se pôte produce. Dara in programa era dejă pusa scen'a cu leii și cá punctulu celu mai interesantu din tóta productionea nu puté sa remâna. Ca sa se incunguire perplessitatea acést'a se decide directorulu Brenet a se apucá elu de art'a acést'a cutezata. Destulu l'au rugatu amicii lui sa se lase de întreprinderea acést'a. Nu a ascultatu și intra in cascior'a leiloru. La inceputu mergeau tôte bine; inse cându a venitu momentulu cá sa tiena inaintea leóei o bucata de carne cruda, in fiéra s'a desceptatu instinctulu celu seibatecu. Directorulu Brenet atunci și perde competulu și de frica pasiesce odata inapoi. Acést'a a fostu nenorocirea lui. Urmeza un'a din scenele cele mai infioratorié, carea nu se pôte descrie. Mai tardiu trasera ómenii vre-o douăzeci de bucâti de carne sângerósa svecninda, — erau remasitiile directorului.

Nr. 62. Seria: VI.

Provocare. *)

Câtra toti p. t. domni colectanti ai Asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului ro-

mânú, cari suntu in restantia cu agendele lorú.

Apropiându-se terminulu adunării generale ce se va tiené in lun'a viitoria a lui Maiu a. c. la care subscris'a directiune este insarcinata a substerne raportu specialu despre resultatulu liquidârilor și incasâriloru acelorú enorme pretensiuni ale asociatiunei nôstre cu care o parte mare a membriloru inca de la urdrea ei — se afla in restantia cu ofertele anuale, și de óre ce in privinti'a acést'a cea mai mare parte a respectiviloru domni colectanti nici până astadi n'au coresponsu recercâriloru facute de aici prin decisiunile cu datulu 10 Maiu, și 14 Iuniu 1868 nr. 43 și 68, apoi la repetit'a provocare din anulu curinte sub nr. 5; prin urmare directiunea vedindu-se in perplessitate in privinti'a realisârii mai susespuselorú misiuni, se simte constrinse „a provocá de nou” pre toti p. t. domni colectanti cari au primitu a supra-le agendele de colectura, și până in diu'a de astadi n'au arelatu directiunei neci unu resultatulu ori positivu ori negativu: ca se binevoiesca a grabi numai decâtu cu efectóirea celorú agende și pentru scurtimea timpulu a strapune resultatulu nesmintitu „până la 1 Maiu a. c.” ca directiunea se aiba tempu de a continua mai departe lucrâriile sele in obiectulu acést'a atâtu de importantu.

Acei p. t. domni colectanti, cari — in contr'a asceptârilorú asociatiunei nôstre — nu cumva aru fi in pusetiune de a nu poté spriginí scopurile sublime a le asociatiunei nôstre in sfer'a acést'a cu concursurile lorú, — suntu rogati cu tóta onórea a restituí tôte actele și tipariturile ce li s'a trimisu cu suscitatele decisiuni spre dispusetiune ulterioara.

Cându subscris'a directiune și tiene de detorintia a trage tóta atentiunea p. t. domni colectanti a supr'a momentuositatei și importantiei acelorú pretensiuni enorme, care suntu consacrate și oferite „unui scopu filantropicu nationalu”, nutresce cea mai firmá sperantiã: cá toti respectivii domni colectanti nu veru intardiã cu realisarea celorú de lipsa, cu atât'a mai vertosu căci venitoriu și infiorirea Asociatiunei nôstre — mai alesu in tempulu de fatia — suntu incopciate cu esistinti'a și onórea natiunei nôstre, care trebe se jaca in interesulu fiacârui românú binesimțitoriu și doritoriu de c-țur'a nationale a poporulu românú.

A r a d u, 10 Aprile nou. 1869.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului românú.

Ioanu Popoviciu Desénu, m. p.

presiedinte, directoriu substitutu.

Petru Popoviciu m. p.

notariu.

Nr. L3. Seria: VI.

Provocare. *)

Espirându terminulu defiptu pre 31 Martiu, nou a. c. pentru tramiterea dârilorú binefacatorié pre scopulu sortituri de loteria, ce se va arangia in folosulu fondulu asociatiunei nationale, cu ocașiunea adunării generale celei mai de aprôpe; — subscris'a directiune vine cu tóta onórea a rogá pre onoratulu publicu românú doritoriu de cultura nationale și cu deosebire pre respectivii domni și pre stimatele lorú dómne și domnióre — câtra care s'au adresatu prin cunoscutulu Apelu — ca se binevoiesca a grabi cu tramiterea binevoitóreloru dâriuri spre scopulu menitu mai tardiu „până la 1 Maiu a. c.” spre a se poté orientá directiunea inca din buna vreme despre facerea planulu și a sortiloru trebuincioșe

Iéra respectivii domni colectanti asiderea suntu postiti a grabi cu tramiterea listelorú și a efectóloru ce le-au potutu dejă procurá, séu de cumva n'au fostu in stare a procurá de aceste dâriuri, se restituie listele macaru și góle.

A r a d u, 10 Apriliu nou 1869.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului românú.

Ioanu Popoviciu Desénu m. p.

presiedinte, directoriu secundariu.

Petru Petroviciu m. p.

notariu.

*) Suntu rogati și cele lalte onorate redactiuni se binevoiesca a reproduce in diariile lorú aceste provocâri.

Directiunaa.